

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา เกี่ยวกับวิธีการรอกการกำหนดโทษ

โดยที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ กำหนดให้ศาลมีอำนาจใช้วิธีการรอกการกำหนดโทษกับผู้ซึ่งถูกพิพากษาว่ามีความผิด ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดยังไม่สมควรต้องรับโทษอันเนื่องมาจากสภาพของผู้กระทำความผิดนั้นเอง ลักษณะและผลของการกระทำ ตลอดจนสภาวะแวดล้อมอันเป็นสาเหตุหรือเกี่ยวเนื่องกับผู้กระทำความผิดหรือการกระทำความผิดนั้น เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสดูกลับตัว โดยไม่มีประวัติว่าเคยต้องโทษจำคุก ดังนั้น เพื่อให้การใช้วิธีการดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันและเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในคดีความผิดซึ่งตามบัญชีมาตรฐานการลงโทษของศาลกำหนดให้รอกการลงโทษได้ หรือความผิดอื่นใดซึ่งศาลเห็นว่าจำเลยยังไม่สมควรถูกจำคุก หากพฤติการณ์แห่งคดีปรากฏว่า

(๑) การกระทำความผิดของจำเลยมีสาเหตุมาจากความยากจนหรือกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อย

(๒) จำเลยได้สำนึกถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น และในกรณีที่มีผู้เสียหาย บุคคลดังกล่าวไม่ตั้งใจที่จะดำเนินคดีแก่จำเลย

(๓) ผู้เสียหายกับจำเลยมีความสัมพันธ์กันในทางหนึ่งทางใด เช่น เป็นญาติ เพื่อนบ้าน หรือผู้ร่วมงาน และความผิดที่เกิดขึ้นเป็นความผิดไม่ร้ายแรงซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างมีความเข้าใจที่ดีต่อกันแล้ว

(๔) เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท และผู้เสียหายเป็นบุคคลในครอบครัวหรือญาติของจำเลยหรือตัวจำเลยได้รับผลร้ายอย่างรุนแรงจากการกระทำความผิดนั้น หรือ

(๕) พฤติการณ์อื่นในทำนองเดียวกับ (๑) ถึง (๔) ซึ่งศาลเห็นว่าจำเลยไม่ควรจะมีประวัติต้องโทษติดตัว

ศาลพึงพิจารณาใช้วิธีการรอกการกำหนดโทษเพื่อให้โอกาสจำเลยกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

ข้อ ๒ นอกเหนือจากเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๔) แล้ว ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขอื่นตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง (๕) ดังต่อไปนี้ให้จำเลยปฏิบัติเพิ่มเติมก็ได้

(๑) ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายหรือเยียวยาความเสียหายทางร่างกายหรือจิตใจให้แก่ผู้เสียหายโดยวิธีอื่นตามที่จำเลยและผู้เสียหายตกลงกัน

(๒) ให้เข้ารับคำแนะนำจากแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านจิตใจหรือทางสังคม ตามที่ศาลกำหนด

(๓) ให้ปฏิบัติตามสัจตามาศที่ศาลเห็นสมควรและจำเลยยินยอม

(๔) ให้บริจาคเงินเพื่อการกุศลหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่จำเลยยินยอม

(๕) ห้ามออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในระหว่างเวลาที่ศาลกำหนด

(๖) ห้ามเข้าไปในสถานที่ที่ศาลกำหนด

(๗) ให้ทำทัณฑ์บนว่าจะไม่ก่อเหตุร้ายหรือก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ผู้อื่น

(๘) ไม่เสพสุราหรือยาเสพติดให้โทษ

(๙) ไม่ประพฤติตนหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดอีก

ข้อ ๓ ในระหว่างรอกำหนดโทษ นอกจากพนักงานคุมประพฤติแล้ว ศาลอาจแต่งตั้งบุคคลในครอบครัวของจำเลยหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรซึ่งยอมรับดูแลจำเลยเป็นผู้ควบคุมให้คำแนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนจำเลยด้วยก็ได้

ข้อ ๔ ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๑ จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลได้วางไว้ หรือกระทำความผิดขึ้นอีกแต่ศาลมิได้พิพากษาให้จำคุกในคดีหลัง ศาลอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) ตักเตือนจำเลย

(๒) เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติ

(๓) กำหนดโทษแต่รอกำหนดโทษไว้

(๔) กำหนดโทษแล้วลงโทษซึ่งรอไว้

ข้อ ๕ ในกรณีที่จำเลยได้กระทำความผิดอีกภายในเวลาที่รอกำหนดโทษไว้ และศาลในคดีหลังจะพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังกำหนดโทษที่รอไว้ตามพฤติการณ์แห่งคดีเท่าที่ปรากฏในสำนวนคดีก่อน เพื่อบวกเข้ากับโทษในคดีหลัง

หากสำนวนคดีก่อนอยู่ที่ศาลอื่น ให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังยืมสำนวนจากศาลนั้นหรือจะขอให้ศาลนั้นส่งเอกสารเท่าที่จำเป็นมาทางโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดโทษก็ได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่ต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามคำแนะนำนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(ลงชื่อ) ไพโรจน์ วายุภาพ
(นายไพโรจน์ วายุภาพ)
ประธานศาลฎีกา